

Górnolazak

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

„Górnolazak”
z bezpłatnym dodatkiem niedzielnym „Rodzina chrześcijańska” wychodzi codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt, kosztuje na pocztę i u agentów 1 markę 60 fen. kwartalnie, z odnośnieniem do domu 2 mk. 2 fen.

Przez lud — dla ludu!

— Telefon Nr. 1049. —

Ogłoszenia: 20 fen. za wiersz petytowy jednolamowy. Przy kilkorazowym powtórzeniu udziela się znacznego rabatu. — Reklamy: 50 fen. od wiersza.

Redakcja, ekspedycja i drukarnia znajdują się przy ulicy Beaty (Beatestrasse) nr. 16.

Kalendarz katolicki:

18-go grudnia: Wunibaldgo.

Wschód słońca:

godz. 8 minut 9

Zachód słońca:

godz. 3 min. 44

Jmiona słowiańskie:

18-go grudnia: Wszemir.

Baczność!

Z dniem dzisiejszym zaczęliśmy drukować nową powieść pod tytułem:

„Duch zemsty”.

Jest to jedna z najciekawszych powieści, jakie się dotąd ukazały w druku.

Dotąd drukowaliśmy powieści narodowe, polskie. Aby czytelnikom dać sposobność do zapoznania się także z powieściami obcymi, wybrałszy sobie angielską:

„Ducha zemsty”.

Jak ciekawą i niezmiernie zajmującą jest ta powieść, o tem świadczy prosty fakt, że rozeszła się po całej Anglii i Ameryce północnej w setkach tysięcy egzemplarzy, i że ją tłumaczono na wszystkie języki europejskie.

Kto ją przeczyta tylko w kilku pierwszych odcinkach, ten będzie tak zadowolony, że nie będzie mógł się doczekać następnego numeru.

Zwracamy na to uwagę wszystkim czytelnikom, a przedewszystkiem czytelnikom naszym. Agenci nasi niech również nie ośmieszają zwracać uwagę czytelnikom na zaczynającą się drukować nową powieść.

Już wartość samej powieści przewyższy całoroczny abonament za „Górnolazaka”. Niech to zechce każdy uwzględnić.

Niektórzy z czytelników znają powieść pod tytułem: „Męczennica w koronie”, którą przed kilku laty drukowała „Praca” poznańska. Wówczas ludzie się bili o tę powieść i wyrwali ją sobie z rąk. Ale „Męczennica w koronie” nie może się pod żadnym względem równać z „Duchem zemsty”.

„Duch zemsty” przewyższa swą pięknnością, ciekawością i pełną urozmaicością i grozy treścią „Męczennicę w koronie” tak, jak słońce swą pięknnością góruje nad księżycem.

Uważaliśmy za potrzebne zwrócić czytelnikom uwagę na „ducha zemsty”. Kto tę powieść będzie czytał, chętnie też polubi „Górnolazaka”, jeżeli go jeszcze nie zna.

Dla tego wzywamy wszystkich agentów i czytelników naszych, aby jak najenergiczniej zaagitowali za „Górnolazakiem” na nowy kwartał. Patrzcie, kochani rodacy! Mamy tu na Górnym Śląsku cały legion gazet niemieckich, które tylko żyją z ludu polskiego, z polskiego robotnika. Te gazety zatruwają dusze i serca naszych braci, a oni nawet o tem nie wiedzą. Otwórzcie wy im, bracia, oczy, wskażcie im drogę, którą mają kroczyć.

Po części są winne kobiety, że gazety niemieckie mają takie powodzenie między ludem polskim. Trzeba więc tym ciemnym siostronom naszym zwrócić uwagę na „Górnolazaka” i jego tak niezmiernie, ale to naprawdę niezmiernie ciekawą powieść, a jesteśmy mocno przekonani, że niejedna obojętna na gazety polskie żona robotnika z chęcią zamówi na przyszły kwartał „Górnolazaka” i już go potem nie puści.

Oprócz tej tak zajmującej powieści „Górnolazak” da po niższej cenie swym czytelnikom, którzy się wykazą kwitem abonamentowym na nowy kwartał swój

bardzo gustownie wykonany i w doborową treść zaopatrzony kalendarz pod tytułem

„Dobra gospodyni”.

Kalendarz ten wyjdzie z pod prasy na początku tego tygodnia, tak że zaczniemy go rozdawać już w tym tygodniu. Kto nam przedłoży kwit na przyszły kwartał, ten też zaraz otrzyma kalendarz, zapłaciwszy za niego tylko 20 fenygów. Ludziom, nie czytającym gazety naszej, sprzedawać będziemy kalendarz po 50 fenygów.

Czytelnicy nasi, pobierający „Górnolazaka” od naszych pp. agentów, otrzymają kalendarz także od nich, zapłaciwszy abonament na „Górnolazaka” i 20 fenygów za kalendarz.

Czytelnicy nasi pocztowi otrzymają kalendarz po przesłaniu nam 20 fenygów w znaczkach pocztowych na kalendarz a 10 fenygów na frankowanie, bo przesyłka pocztą kalendarza kosztować będzie 10 fenygów. Jeżeli w jednej miejscowości znajduje się więcej czytelników „Górnolazaka” lub „Straży nad Odrą”, winni nam przesłać wszyscy razem pieniądze na kalendarz. My potem wyślemy dla każdego kalendarz w osobnej paczce do tego, który nam przesła pieniądze, a on potem rozda kalendarze poszczególnym czytelnikom naszym.

Robimy, co możemy, dla czytelników naszych. Odwdzięczcie się nam, kochani rodacy, w ten sposób, że zaagitujecie jak najusilniej za „Górnolazakiem”.

Wiec duchowieństwa polskiego w Warszawie.

W Warszawie mnóstwo obecnie odbywa się wieców i zebrań, lecz szczególną uwagę zwraca na siebie wiec duchowieństwa polskiego, i to dla tego, że stanął w wyraźnej opozycji do ugodowej polityki ks. arcybiskupa Popiela, który swą uległością wobec rządu carskiego zraził sobie szczerze narodową część duchowieństwa, która dzięki Bogu jest w większości.

Był to wiec liczny i poważny, gdyż odbył się przy udziale 417 kapłanów z Królestwa Polskiego, Litwy, Białorusi i Ukrainy. Obradowano w sali Towarzystwa wioślarskiego od godziny 2 po południu do północy. Do każdego z punktów obrad odczytywali delegaci swoje referaty. Z Warszawy przeważali młodszy wiekiem, choć poważni stanowiskiem narodowym i społecznym księża: Gralewski, Gąsowski, Szkopowski, O. Antoni, Skarzyński i wielu innych. Około północy zjazd, po zaznaczeniu uległości względem Ojca św. i władzy biskupiej, uchwalili, co następuje:

1) Idąc za głosem uczucia miłości Ojczyzny, danego nam przez Stwórcę, a zarazem wierni wielowiekowej tradycji Kościoła naszego w Polsce, my, duchowieństwo katolickie i polskie, stwierdzamy prawo i uznajemy za swój obowiązek nie tylko pracę ściśle kapłańską, ale i ogólnoobywatelską. Dziś zaś, jednocząc się z głosem całego narodu, oświadczamy, że dla życia i rozwoju jego nieodzowne jest wywalczenie jak najszerszej autonomii administracyjnej i ustawodawczej z oddzielnym Sejmem w Warszawie, wybieranym przez powszechne, równe, bezpośrednie i tajne głosowanie.

2) Uznajemy za rzecz konieczną,

ażebym duchowieństwo w pracy społecznej stanęło na gruncie demokracji chrześcijańskiej, której zadaniem jest wywalczyć sprawiedliwe prawo dla ludu wiejskiego i miejskiego, z ludem i przez lud, podnosząc poziom jego moralny, dobrobyt materialny, rozwijając w nim ducha narodowego, wyrabiając w nim zdolność samopomocy.

3) Uważamy za niezbędne współdziałanie społeczeństwa w skierowywaniu jak najsłabszych i jak najzdolniejszych jednostek do stanu duchownego i przedsięwzięcie usilnych starań, aby z uczelni duchownych wychodzili kapłani pełni ducha Bożego, zapалу do pracy narodowej i społecznej.

4) Wypowiadamy się za niezłomnym przywróceniem języka polskiego w instytucjach kościelnych i kancelaryach urzędników stanu cywilnego.

5) Uważamy za niezbędne jak najszybsze urządzenie zjazdów duchowieństwa dekanalnych, diecezjalnych i krajowych, celem omawiania spraw narodowych i społecznych.

6) Wypowiadamy się — w imię idei chrześcijańskiej — za zniesieniem kary śmierci i żądamy powszechnej amnestyi dla przestępców politycznych.

Rezolucję tę przedstawi naczelniej władzy duchownej delegacja z pośród prezydium.

W uzupełnieniu powyższych rezolucyi nadmienić jeszcze należy, że podczas rozpraw bardzo ostro krytykowano kierunek urzędowego organu duchowieństwa „Przeglądu Katolickiego”, zalecając natomiast wychodzące w Kowalu „Wiadomości Pastorskie”. Duchowieństwo w Królestwie Polskim stanęło więc w swej większości wyraźnie i stanowczo na stanowisku narodowym i wstąpiło otwarcie w szeregi naszych dzielnych świeckich szermierzów o wolność i samorząd narodowy, co zapewne radosne wywoła echo w całej Polsce. Ten wiec duchowieństwa jest też poniekąd odpowiedzią na ogłoszone wczoraj przez nas breve papieskie, w tak fałszywym świetle przedstawiające Polaków pod zaborem rosyjskim.

Pismo papieża Piusa X. do Polaków w Królestwie znalazło też już gorące uznanie w gadzinowej prasie niemieckiej. Żydowsko-hakatyistyczny „Berl. Tageblatt” takie robi doń uwagi:

„Pismo papieskie dowodzi, że w zapatrywaniach Piusa X na sprawy polskie wielką zasłała zmiana. Wiadomo, że w przeciwnieństwie do Leona XIII, Pius X był z początku nie tylko wielkim przyjacielem, lecz wprost wielbicielem Polaków. — Pod wpływem rozmaitych stosunków i okoliczności, wraca on teraz do tradycyjnej polityki swego poprzednika i wypiera się wszelkiej sympatii dla polsko-narodowych dążeń. W Rzymie przypuszczają, że Rosya nagrodiła tę zmianę w stanowisku papieża zezwoleniem na utworzenie nuncjatury papieskiej w Petersburgu.”

Hakatyistyczny błąt masonsko-żydowski przedwcześnie się raduje, sądząc, że papież wypiera się wszelkiej sympatii dla Polaków, bo Ojciec św. na wstępie swego pisma wyraźnie zapewnia Polaków o swej życzliwości i miłości, a jeżeli pozatem udzielił Polakom napomnienia, to uczynił to w sposób szczerze ojcowski, a zresztą skarcenie to niezaskuszone spotkało Polaków w Królestwie tylko wskutek mylnych informacji, jakich Watykanowi udzielono, w części może

nawet z rozmysłem, aby Ojca św. nieprzychylnie usposobić dla sprawy polskiej. — A kto wie, czy też czasem i Niemcy swych paluszków w tej sprawie nie maczali, bo już to oni wszędzie potrafią się wściobić, a czyż nie to z szczególnym upodobaniem, jeżeli spodziewają się w ten sposób zaszkodzić Polakom.

Jesteśmy atoli przekonani, że Watykan otrzymawszy z innej strony lepsze informacje o prawdziwym stanie rzeczy w Królestwie, wymierzy rodakom naszym za kordonem sprawiedliwość, a przyczynić się do tego może dużo właśnie powyższy wiec duchowieństwa w Warszawie.

Polska.

Zabór austriacki.

Podziękowanie za Wawel.

W środę w południe po ogólnych posłuchaniach przyjęta została przez cesarza austriackiego deputacya Sejmu galicyjskiego pod przewodnictwem marszałka krajowego, hr. Stanisława Badeni, w skład której wchodził pp.: Wojciech Dzieduszycki, D. Abrahamowicz, Bobrzyński, hr. Leon Piniński, A. Rayski, hr. St. Stadnicki i pos. Kramarczyk. Marszałek krajowy hr. Badeni wygłosił długą przemowę w języku polskim, w której dziękował monarsze za to, że stary zamek królewski na Wawelu przyjął jako rezydencję, oraz że pozwolił, aby część zamku użytą była na przechowanie historycznych pamiątek narodu polskiego.

Cesarz odpowiedział bardzo łaskawie i wyraził radość, że miał możność uczynienia zadość uczuciom narodu polskiego, którego wierności i przywiązania zawsze otrzymywał dowody.

Następnie rozmawiał cesarz z marszałkiem krajowym hr. Stanisławem Badenim o działalności Sejmu galicyjskiego i wypyttywał się o tempo prao Sejmu. Cesarz był zdumiony, usłyszawszy, że w ostatnich 14 dniach Sejm pracował od 9 rano do 1 w nocy.

Z członkami deputacyi rozmawiał cesarz o stosunkach krajowych.

Szczególną uwagę cesarza zwrócił na siebie poseł Kramarczyk, który przybył w polskim stroju chłopskim. Marszałek hr. Badeni odpowiedział cesarzowi, że poseł Kramarczyk bierze bardzo żywy udział w pracach Sejmu.

Po blisko półgodzinnym posłuchaniu monarcha pożegnał deputacyę.

Wiadomości ze świata.

Oszczędności.

Z Petersburga donoszą, że celem ograniczenia wydatków państwowych, uczyniono propozycję wyłączenia z Rady państwa 37, a z Rady wojennej 23 członków. — Trochę późno już zjawiała się pewnie ta chęć oszczędzania.

Pozbawienie Loubeta godności kościelnej.

Niektóre dzienniki otrzymały z Rzymu wiadomość, że kapituła kościoła St. Giovanni in Laterano odebrała prezydentowi republiki francuskiej Loubetowi godność i tytuł honorowego kanonika tej bazyliki z tego powodu, że prezydent republiki podpisał ustawę o rozdzieleniu Kościoła od państwa. Uchwałę tę prze-

slano Loubetowi. Godność kanonika honorowego kapituły kościoła St. Giovanni in Laterano pochodzi z czasów króla francuskiego Henryka IV.

Ustępstwo sułtana.

Z Konstantynopola donoszą, że Porta turecka wydała notę, że przyjmuje żądania mocarstw, między innymi regulamin finansowy, z małymi redakcyjnymi zmianami. Nota wywodzi, że Porta natychmiast po wstrzymaniu przez mocarstwa poczynionych zarządzeń wyda generałowi inspektorowi odpowiednie instrukcje. Jak się zdaje, w najbliższym już czasie nastąpi zupełne załatwienie sprawy.

Wiadomości potoczne.

Śląsk.

Do dzisiejszego numeru „Górnoślązaka” dołączone są 3 dodatki.

Katowice. Urlopu na święta nie otrzymają i w tym roku żołnierze pochodzący z powiatów katowickiego, gliwickiego i bytomskiego, i to z powodu panującego w tych powiatach teża karku.

— Blachnierz Franciszek Sokołowski z Brzezinki, zatrudniony w wtorek pokrywaniem dachu na kamienicy przy ul. Strzeleckiej, spadł tak nieszczęśliwie na bruk, że na miejscu się zabił.

— Ostrożnie z bronią palną! 20 letni robotnik Edward Sternol kupił sobie rewolwer i na próbę wystrzelił z niego w domu kilkakrotnie. Naraz jeden strzał nie puścił. Sternol więc chciał zbadać przyczynę, przyczem dotknął się kurka. W tym momencie strzał puścił i kula utkwiała mu w udzie. Lekarz musiał mu takową wydobyc.

Rożdzeń. (Korespondencya). Zmuszony jestem (choćby przykro mi jest sprawy takie opisywać, bo w każdym takim wypadku nazywa się, że walczymy z duchowieństwem) napisać też cokolwiek o „równouprawnieniu” w tutejszej parafii. Użalał się pewien korespondent w gazetach na ospałość polskich parafian, że nie chcą wstępować do tutejszego towarzystwa. Nie wiem, czy jego korespondencya odniosła jakiś skutek, bo i ja sam dotychczas go nie usłuchałem, ale kochani bracia, jak mnie poruszyło w ostatnią niedzielę, tak powinno się wzruszyć setki serc nad naszym losem i dla tego wołam do Was: łączmy się! Byłem w niedzielę na sumie w kościele i słyszałem zapowiedź z ambony, że tutejsze towarzystwo członków i mężczyzn odbędzie o godz. 8 na niemieckim nabożeństwie generalną

Komunię św. A ten „ferajna”, niby niemiecki, składa się w większej części z Polaków. Do niego należą prawie wszyscy kupcy i rzemieślnicy, którzy żyją z naszego grosza i tylko wtedy mienią się być dobrymi Polakami, gdy im nasze grosze suto do kabzy sypiemy, ale gdy się zejda, to wszyscy kuci „faterlandsfertajdigerzy”. Nie wiem, z jakiego powodu zapowiadają nam tę swoją uroczystość, czy na większy żal i sromotę, lub czy też na zachętę. Kochani rodacy! Czy mi się wycisnęły z oczu, gdy sobie wspominałem te uroczyste chwile, jak członkowie polscy tutejszego towarzystwa mogli rok w rok ze swymi kochanymi księżmi obchodzić takie same uroczystości. Tak, bracia kochani, okropne rzeczy przynosi nam czas obecny. Nie tak dawno zmarły arcybiskup niemiecki na zachodzie śmiał publicznie na nasz naród rzucić obelgę, że „Polen ist ein verkommenes Volk” (Polacy są narodem zwyrodniałym) i „Polen sind minderwertige Subjekte” (Polacy mniejwartościowymi istotami). Widzimy na każdym kroku, jak nas Niemcy upośledzają i obelgi na nas rzucają.

Pytałem się jednego członka polskiego towarzystwa, czy też przychodzi na posiedzenia który z naszych kapłanów, a on mi odpowiedział, że nigdy. Pomyślałem sobie: miły Boże, co to za ojcowska miłość, w jednej sieni, tylko przez drzwi, do niemieckiego towarzystwa chodzą, są tam prezesami i bawią się, a Polacy jak rok długi nie widzą kapłana pomiędzy sobą.

Ponieważ na pomoc naszych kapłanów liczyć nie możemy, posłuchajmy tych ludzi, którzy nas nawołują do łączenia się. W obecnych czasach gardzą nami niemal wszyscy. Czyż my jednakże z tego powodu mamy także sobą pomiatać? Prawda, dużo naszych braci, należących do tego towarzystwa, zbłądziło, gdyż myślą, że jak łamią swój polski język niemieczyzną, to już są „fajnymi” i „wybindowanymi”, a nie wiedzą tego, że się z nich tak Polacy jak i Niemcy śmieją. Przecież już nieraz byliśmy świadkami scen, jak taki ziemczony Polak się morduje, a Niemiec śmieje się do rozpuku. Wymienilibyśmy kilku takich ciętych kulturników, którzy się z bogaci polskim groszem i których ten grosz potem ziemczył. Bracia, jedności nam potrzeba, dzisiaj nawołują gazety, „swój do swego” ale zdaje się z małym skutkiem, gdyż widzimy, jak ci „swoi” wyrabiają się na gorszych i zagralszych wrogów niż pierwszy lepszy hakatysta. Musimy się przeto łączyć jak najsilniej, to i ci, którzy z nas żyją, będą nas lepiej szanowali i będą się z nami liczyli,

a nie jeden zbłądzony nawróci się, co daj Boże. Pamiętajmy zawsze na słowa, że „głos ludu, to głos Boga.”

Troskliwy o dobro ludu.

Ruda. Na kopalni „Brandenburg” odbyły się wybory do wydziału robotniczego a zwyciężyła partya robotnicza. Wybrani zostali: Górnik Bolczyk, Brabanski i kowal Adamek.

Z Galicyi.

Jaworzno. Program Wieczorku Li-stopadowego urządnego staraniem Towarzystwa gimnastyczn. „Sokół” w Jaworznie w niedzielę dnia 17 grudnia 1905 roku.

Część I.

- 1) Słowo wstępne
- 2) Gall: Pieśń rycerska (chór męski.) Moniuszko: Pieśń ojczysta (chór męski.)
- 3) Weber: Burza (fortep. solo.) Chopin: Walc cis-moll (fortep. solo.) Baumgardt: Szum lasu (fortep. solo.)
- 4) Pilipi: Czemu? śpiew solo, (sopran z akomp. fortepianu.) Tousti: Ninon śpiew solo, (sopran z akomp. fortepianu.)
- 5) Wieniawski: Polonez op. XII * * * Marzenie Skrzypce solo z akomp. fortepianu.
- 6) Kinkel: Z wygnania (chór męski.) Popiołek: Pieśni nasze (chór męski.) Gall: Z dymem pożarów (chór męski.) Półgodzinna pauza.

Część II.

- 7) Mickiewicz: „Dziady”. III część, scena w więzieniu. Na uroczystość powyższą zaprasza rodaków ze Śląska Wydział.

Ostatnie wiadomości.

Sprawa p. Królaka.

Pan Teofil Królak, który przed 2 tygodniami wystąpił z frakcyi centrowej, złożył obecnie swój mandat, tak jak mu radziliśmy. Podobno nie zamierza on kandydować ponownie. Kto będzie kandydował w okręgu bytomsko-tarnogórskim nie wiemy. „Polak” poleca gorąco kandydaturę p. Jana Steślickiego, lekarza z Laurahuty, który w 1903 r. był kandydatem narodowym w tym okręgu.

Jeżeli p. Królak naprawdę nie przyjmie mandatu, w takim razie my nie polecamy nikogo na kandydata. Niech to rozstrzygną nasze władze wyborcze, a więc nasz śląski komitet prowincjonalny i nasz komitet centralny. Uważamy za niedobre agitować w gazetach już naprzód za tym lub owym kandydatem.

Czarne sotnie w Łodzi.

Chociaż Polacy tak bacznie patrzą na czarny soton na palce, nie zdolali jednak zapobiedz ich nikczemnej działalności. Z telegramów z Łodzi dowia-

dujemy się, że tam czarna sotnia dopuściła się w środę licznych zaburzeń przyczem zginęło kilkanaście osób, mianowicie żydów. Kilka domów i sklepów zburzono. Kozacy rozpedzili nikczemników nahaikami i strzałami karabinowymi.

Sprawy towarzystw.

Dąb. W niedzielę dnia 17 bm. o godz. 3 po południu odbędzie się zebranie „Kółka Towarzystwa” w szkolni w Katowicach, ul. Heineke nr. 4, na które zapraszamy wszystkich członków. Goście mile widziani. Zarząd.

Rożdzeń. Szanownych członków tutejszego tow. kat. „Kasyń” zawiadamiamy, że będziemy obchodzić chojenkę. Uprasza się członków, aby zawczasu zgłosili się z podarkami do p. Teofila Surmy, skład obowią w Rożdzeniu. Kto chce złożyć pieniężny datek, niech się zgłosi zaraz na posiedzeniu. Ażeby uniknąć nieporozumień, jakie zaszły przy ostatniej zabawie, wybierzmy komitet, który o całą zabawę się będzie starał, tak o członków jak i gości. Posiedzenia naszego towarzystwa odbywają się zimową porą o godz. 6 wieczorem.

Zarząd. Rożdzeń. Baczność druhowie! Na przyszłą niedzielę d. 17. t. m. urządną gniazdo nasze zebranie na sali p. Pakuły w hucie Wilhelmowej. Uprasza się druhowi jakoteż i gości o liczne przybycie, zwłaszcza teraz gdy po tylu trudach udało nam się wynająć salę, obowiązkiem każdego druha jest przychodzić nie tylko na zebranie, lecz zarazem na ćwiczenia, takowe odbywać się będą jak dawniej, dwa razy w tygodniu, i to w Środę i Sobotę. Zebranie odbędzie się o godz. 5 po południu. Punktualne przybycie pożądate.

Czołem! Wydział. Bytom. Przyszłe posiedzenia Towarzystwa Górnośląskich Przemysłowców w Bytomiu odbędzie się w niedzielę dnia 17 b. m. o godz. 3 po poł. na sali domu katolickich towarzystw. Ponieważ przyjdą ważne sprawy pod obrady, liczny udział członków pożądate. Komisya, która w tym roku zajmuje się urządzaniem kolendy uprasza szan. członków o podanie swych dziełek na tem posiedzeniu, by odpowiednio do liczby mogła się zastosować z podarkami. Także przypominamy szan. członkom, iż każdy który się dotychczas nie uścił z swych składek jak miesięcznych, tak pośmiertnych, raczył to do końca roku uczynić.

Zarząd. Chorzów. W niedzielę dnia 17 b. m. odbędzie się posiedzenie Katolickich Młodzieńców. i Mężów o godz. 5 po poł. na sali p. Benkiego. Próba odbędzie się zaraz o godzinie 1, dlatego uprasza się szanownych amatorów o punktualne przybycie.

Zarząd. Pszów. W niedzielę 17 b. m. odbędzie się posiedzenie Towarzystwa Katolickiego na sali p. Posamonika o godz. 4. Szanownych członków uprasza się o liczne przybycie, gdyż będziemy radzić co do choinki na Boże Narodzenie i wiele innych spraw.

Zarząd. Botrop. Towarzystwo św. Wojciecha. W dzień Bożego Narodzenia 25 b. m. po południu o godz. 4 odbędzie się nadzwyczajne zgromadzenie na sali posiedzeń towarzystwa. Prosimy o jak najliczniejsze przybycie, bo są ważne sprawy do załatwienia. Goście mile widziani. Zarząd.

Duch zemsty.

Powieść.

Napisał G. Fels.

Rozdział I.

Popchnięty do samobójstwa.

— Ty, moja Eugenjo, nie zdradzisz mnie, jak ci fałszywi przyjaciele. W twoich objęciach zapomnę o wszelkich troskach, bo ty przecież kochaś mnie. Teraz dopiero czuję, że prawdziwa, szczerą miłość narzeczonej jest daleko więcej warta, niż wszelka przyjaźń. Gdybym ciebie nie miał, najchętniej rozstałbym się z tym światem, ale ty, ty przecież mi zostasz. Cóż znaczą dla mnie skarby całego świata wobec miłości?!

Słowa te powiedział do siebie samego młody lord angielski, przechodzący pewnego dżdżystego wieczora przez ulice Londynu. Wreszcie stanął u celu swej dalekiej wędrówki, przed eleganckim domem arystokratycznej dzielnicy olbrzymiego miasta. Wygalonowani lokaje skłonili się wchodzącemu z poszanowaniem, ale on, wbrew swemu zwyczajowi, dziś nawet nie zważał na ich ukłon, wbiegł tylko spiesźnie na schody, aby jak najprędzej dostać się do niej, do swojej Eugenji. Wszedł do niej nie zamełdowany, a ona przyjęła go lekkim okrzykiem zdumienia.

— Cóż, z takim pośpiechem, w płaszczu, albo czy też chcesz zaraz odejść znowu? — zapytała Eugenia zdziwiona.

— Nie, nie, moja droga, nie chcę odejść, chcę zostać u ciebie, najchętniej na całe życie od tej chwili — odpowiedział młody lord, przyczem nie mógł ukryć swego wzburzenia.

Odwrociła się od niego, tak że nie mógł widzieć nieprzyjemnego wyrazu, który na chwilę oszpecił jej twarz. Potem spojrzała znowu na niego i powiedziała:

— Kochany Henryku, nie dręcz mnie dłużej, powiedz mi przecież, co ci spotkało, niegdy jeszcze nie widziałam cię tak wzburzonym.

Młody lord objął ją za szyję i złożył na jej czole gorący pocałunek.

— Eugenio, moja droga, jedyna, dzięki ci za miłość, którą mnie darzysz. O, ty wiesz, co mi ciąży na sercu. Pomyśl tylko, zostałem oszukany przez moich najlepszych przyjaciół, cała spekulacya na olbrzymie zyski z kopalni złota nie powiodła się. Ludzie! Oni mnie codziennie, że lada chwilę zostaną odkryte bogate pokłady złota, a ja ufając im ślepo, poświęcałem coraz nowe sumy na budowanie nowych szybów, mających wydobyć na wierzch ukryte bogactwa. A teraz pokazuje się, że to było po prostu oszukiństwo.

— A gdzie są teraz twoi dawni przyjaciele? — zapytała Eugenia z współczuciem.

— Uciekli za granicę! odpowiedział lord ze smutkiem.

— Czy żadnych niemaż widoków odzyskania straconych pieniędzy? Jeżeli nie zostały wydane na prowadzenie kopalni, twoi przyjaciele muszą jeszcze mieć w rękach. Albo może wiadomość, którą otrzymałeś, jest mylna i przedsiębiorstwo jednak nie upadło jeszcze?

— Niestety jest rzeczą pewną, że zostałem haniebnie oszukany; odebrałem dziś list, który nie pozostawia już najmniejszej wątpliwości. Ale najgorzej jest to — i to właśnie najbardziej mnie boli, — że jeszcze mnie wyszydza. Tak,

drwią niemiłosiernie z mojej łatwowierności.

Rozżalony do głębi serca, zakrył twarz rękami. Eugenia spoglądała przez chwilę w zamyśleniu przed siebie, aby potem odezwać się obojętnym głosem:

— Żal mi ciebie, kochany Henryku, twoje nieszczęście mnie wzrusza, nie zasłużyłeś rzeczywiście na to, żeby tak z tobą postąpiono. — Co teraz zamierzasz zrobić?

— Eugenjo, czy to jest wszystko, co masz do powiedzenia? Przychodząc tu, bałem się, że to nieprzewidziane nieszczęście strasznie cię pogiębi, a ty tymczasem odzywaś się z tak obojętną poząłowaniem, jak gdybyś był dla ciebie człowiekiem obcym?

Na twarzy młodego lorda malowało się bolesne zdumienie. Spojrzał badawczo na piękną dziewczynę. Cóż ona mogła myśleć? Na jego zarzut nie odpowiedziała mu ani słowem, a przecieć była jego narzeczoną, niezadługo już miał się ślub odbyć! Odezwał się znowu z tliwością:

— Chociaż straty, które poniosłem, są bardzo dotkliwe, czuję jednak, że w przeciagu kilka lat potrafiłbym je powetować. Przecież to wszystko jest dla ciebie tylko, moja droga! Twoja miłość doda mi odwagi i sił żeby przetrwać te ciężkie godziny, a zresztą, moja droga, zostały mi jeszcze moje dobra i pałac w Szkocji.

— O tem wcale mi nie mów, Henryku — przerwała mu Eugenia chłodno. — Przecież odwiedziłam już raz twoją posiadłość i ze strachem dziś jeszcze myślę o tem starem zamczysku. Brrr! — toć to są mieszkania dla sów i nietoperzy, albo też dla duchów twoich przodków.

które z pewnością pokutują w tych starych murach.

— Nie mów tak lekcyważąco o zamku rodzinnym lordów Bradsonów — prosił młody lord. — Z pewnością pokochasz jeszcze ten stary zamek; przecie to twój przyszły dom.

— Co? — zapytała dziewczyna z obruzieniem prawie — rzadasz odemnie, żebem zamieszkała w tych ruinach? Nigdy, przenigdy! — Nawet na miesiąc nie pojechałabym z tobą tam!

Młody lord zerwał się z krzesła. Czy dobrze słyszał, więc i ona go odpychała?

— Eugenio, czy chcesz mnie doprowadzić do oblakania? Więc to jest twoja miłość, to są twoje zaklęcia, że byłabyś gotowa pojsć za mną na koniec świata? Czy zresztą ty sama nie radziłaś mi, żebym cały mój majątek włożył w przedsiębiorstwo, które tak nędznie upadło?

— Przyznaję to — odparła Eugenia obojętnie. — Widzisz, twoje miliony byłyby się powiększyły, gdyby przedsiębiorstwo było się pomyślnie rozwinięło. A wówczas byłabym mogła zająć w świecie świetne stanowisko, którego zawsze tak pragnęłam i pragnę.

Nagle zamilkła. Młody lord stanął tuż przed nią i schwycił ją silnie za ramię, że byłaby prawie krzyknęła z bólu.

— Odeś do ma znaczyć, Henryku?

— Puść mnie! — zawołała.

Młody lord aż drgnął, dotknięty niewiele niezwykłym dźwiękiem jej głosu; jego niebieskie oczy spoczyły teraz przenikliwie na dziewczynie:

— Mam twoje słowo — jesteś moja narzeczoną!

(Ciąg dalszy nastąpi.)

AUGUST POHL u. Co.
Bytom G.-S. Król. Huta
 ulica Dworcowa 36.
 ulica Girndta 5.

Bytomia największy i najrzetelniejszy
 interes mebli i towarów na kredyt
 odstawia:

dywany
 firany, materye na suknie
 portyery, materye na powłoki

Stale największy wybór.
 Mała wpłata.
 Wygodne raty.

Garderoba
 dla
 panów, pań i dzieci.

meble kompl. garnitury
 lustra, meble luksusowe
 sprzęty wyścielane, obrazy

odstawia:
 Bytomia największy i najrzetelniejszy
 interes mebli i towarów na kredyt

AUGUST POHL u. Co.
Bytom G.-S. Król. Huta
 ulica Dworcowa 36.
 ulica Girndta 5.

Stalność męska,
 skutki szczególnie tajnych
 grzechów młodości oraz
 innych nadużyć niszczą-
 cych zdrowie, jak pewnie
 i trwale usunąć, poucza
 jedynie w licznych wyda-
 niach rozpowszechniona
 już książka ilustrowana

DR. RETAUA
Ochrona własna
 Cena wyd. polskiego 1 mk.
 Cena wyd. niemieckiego 3 mk.
 Tysiące znalazło w niej
 objaśnienie swych cier-
 pień, a za użyciem ku-
 racji w książce tej zale-
 conej, zupełną swą siłę
 męską odzyska. Za nade-
 słaniem franco należy-
 ści, otrzyma się książkę
 w kopercie franko przez
 Verlags-Magazin Leip-
 zig, Neumarkt 21, w Saksonii.

Zdrowie jest największym
 skarbem.

Ażeby uniknąć chorób, jak
 reumatyzm, brak apetytu, zazię-
 bienie, kaszel, chrypka, astma
 i t. d. zależy wszystko na
 URYNIE, którą ja bezpłatnie
 badam i chętnie porady darmo
 udzielam.

Dla rolników polecam wszel-
 kie leki potrzebne w gospo-
 darstwie dla bydła, koni,
 krów, świń itd. bo mam własne
 laboratorium.

Zwracam uwagę na pisma
 dziękczynne, które już dawniej
 otrzymywałem.

Staraniem mojem będzie
 zawsze i w każdej chwili
 uprzejmie i rzetelnie Szanowną
 Publiczność obsłużyć. Proszę
 przeto między sąsiadami opo-
 wiadać o mnie.

O łaskawe poparcie proszę
Bernard Pitsch,
 drogeria, RACIBÓRZ,
 Wielkie Przedmieście 24.

Materye
 na suknie.
 Jedwab
 na suknie.
 Aksamity
 na bluski.
 Moirés.
 Towary
 płócienne.
 Bielizna.
 Zapaski.
 Halki, bluski.

Wszelkie
 husty.

Willi Müller,
Król. Huta.

Czerwone marki rabatowe.

Firanki.
 Chodniki.
 Dywany.
 Dywaniki.
 Portyery.
 Kołdry.
 Obrusy.
 Prześcieradła.
 Linoleum.

Trykotaże.

Darmo

but. Jamaika rum lub likieru stoł.

otrzyma każdy kupujący przy zakupie od 5 mk.

Przy zakupie od 10 mk. zwrot podróży kolejką.

ff. Ilkier stołowy włącznie butelkę 1,20 mk.
 Znakom. stare koniaki od 1,25 do 4,75 mk.
 Jamaika-Rum za litr 1,20 do 2,50 mk.
 Steinhäger od H. C. König, w but. oryg. 2,00 mk.
 Underberg-Bonekamp 2,40 mk.
 Bonekamp własna fabrykacja 1,75 mk.
 Wino węgiersk. wytr. i słod. oryg. but. 1,20 mk.
 Wina medycyn. 1/4 lt. 90, 1/2 lt. 60, 3/4 lt. 35 fen.
 Wrocławska żytniówka włącz but. 70 fen.
 Wszystkie wymienione wódki sprzedają po cenach

Węlnokorn włącznie butelkę 90 fen.
 Węlnokorn z winem miesz. włącz. but. 1,25 mk.
 Stara czysta żytniówka włącz. but. 1,00 mk.
 Spirytus 96% 1,45 mk.
 Żytniówka 40% 70 fen.
 Zwyczajna żytniówka 45 fen.
 C. der 50 fen.
 Wino muszkatołowe 45 fen.
 Wino sztuczne 35 fen.
 Wszystkie wymienione wódki sprzedają po cenach hurtowych i wnoszą zamówienia za wolną wysyłką.

J. Simenauer

Założono 1870. destlacja hurtowna Założono 1870.

Zaborze, Koksplatz.

Dom towarowy

Bracia Barasch, Katowice

Praktyczne podarki na gwiazdkę

w największym wyborze

Konfekcya męska i dla chłopców

ubrania
kamizelki

paltoty
spodnie

25 proc. rabatu.

Kapelusze męskie.

Bielizna męska

Krawaty.

Rękawiczki

Cygaro w skrzynkach jako podarek 25 sztuk

Santa Anna
Tadellos

skrzynka 88 fen.
skrzynka 1,10 mk.

La Daifa
Loni

skrzynka 1,28 mk.
skrzynka 1,45 mk.

Bogato zaopatrzona wystawa zabawek

II piętro.

Znacznie niżej cen

konfekcya damska i dziecięca, stroje damskie. — Towary kozuchowe.

Fartuchy.
Gorsety.

Rękawiczki.
Pończochy.

Bielizna.
Trykotaże.

Narysowane robótki ręczne.

Eleganckie kartony.

Norymberskie placki, (Lebkuchen)

Toruńskie pierniki,

Stroje na choinkę,

Swieczki na choinkę.